

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА**

**«БІОЛОГІЯ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ»**

**ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

**ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 014 Середня освіта (Біологія**

**та здоров'я людини)**

**ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 01 ОСВІТА / ПЕДАГОГІКА**

**КВАЛІФІКАЦІЯ:** Магістр («Середня освіта. Біологія та здоров'я людини»). Вчитель біології та основ здоров'я.

**ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ**

Голова Вченої ради

/С.В. Мельничук/

Протокол № 8 від «23» 04 2018 р.

Освітня програма вводить у дію з «01» вересня 2018 р.

Ректор \_\_\_\_\_ / С.В. Мельничук /



**Чернівці 2018 р.**

## ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

### «РОЗРОБЛЕНО»

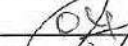
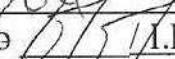
Робочою групою спеціальності  
014.05 «Середня освіта (Біологія та  
здоров'я людини)»

Керівник робочої групи

 / І.І. Чорней/  
«30»  2018 р

### «УХВАЛЕНО»


на засіданні кафедри ботаніки,  
лісового і садово-паркового  
господарства ЧНУ ім. Юрія  
Федьковича

Протокол № 9  
від «17»  2018 р.  
Зав. кафедрою  І.І. Чорней/


### «УХВАЛЕНО»

Вченою радою Інституту  
біології, хімії та біоресурсів  
ЧНУ ім. Юрія Федьковича

Протокол № 5

від «19»  2018 р.

Голова Вченої ради

 / М.М. Марченко/

### «ПОГОДЖЕНО»

Перший проректор

 / Р.І. Петришин /



## ПЕРЕДМОВА

### Розроблено проектною групою у складі:

1. **Чорней Ілля Ілліч** – доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри ботаніки, лісового і садово-паркового господарства Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, гарант освітньої програми

2. **Мосейчук Юрій Юрійович** – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри фізичної культури та основ здоров'я Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

3. **Буджак Василь Васильович** – кандидат біологічних наук, доцент кафедри ботаніки, лісового і садово-паркового господарства Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

4. **Худа Лідія Вікторівна** – кандидат біологічних наук, доцент кафедри біохімії та біотехнології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

### Рецензії – відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

**Григор'єва Олена Володимирівна** – кандидат біологічних наук, доцент кафедри методики викладання природничо-математичних дисциплін Інституту післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області, Чернівецький ліцей № 1, вчитель біології;

**Кушнір Алла Іванівна** – завуч Чернівецької гімназії № 2, вчитель біології спеціаліст вищої категорії, учитель-методист, заслужений вчитель України;

**Столярова Ольга Олегівна** – вчитель біології Чернівецького ліцею № 3 медичного профілю, учитель-методист, заслужений вчитель України;

**Мелещук Людмила Іванівна** – викладач біології Чернівецького державного комерційного технікуму

**Освітньо-професійна програма використовується під час:**

- ліцензування та акредитації освітньої програми, інспектування освітньо-наукової діяльності за спеціальністю;
- розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін;
- розроблення засобів діагностики якості вищої освіти;
- визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації.

**Освітньо-професійна програма враховує** вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій і встановлює:

- обсяг та термін навчання магістрів;
- загальні компетентності;
- професійні компетентності за спеціальністю;
- перелік та обсяг навчальних дисциплін для опанування компетентностями освітньої програми;

**Освітньо-професійна програма використовується для:**

- складання навчальних планів та робочих навчальних планів;
- формування індивідуальних планів здобувачів;
- формування програм навчальних дисциплін, практик, змісту індивідуальних завдань;
- визначення інформаційної бази для формування засобів діагностики;
- акредитації освітньо-професійної програми;
- зовнішнього контролю якості підготовки фахівців;
- атестації здобувачів освітнього ступеня магістр за спеціальністю 014 «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)».

**Користувачі освітньо-професійної програми:**

- здобувачі ступеня магістра, які навчаються в ЧНУ;
- викладачі ЧНУ, які здійснюють підготовку магістрів спеціальності 014 «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»;
- Екзаменаційна комісія спеціальності 014 «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»;
- Приймальна комісія ЧНУ.

**Освітньо-професійна програма поширюється** на кафедри ЧНУ, що здійснюють підготовку фахівців освітнього ступеня магістра за спеціальністю 014 «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)».

При розробці освітньої програми використовувалися наступні нормативні документи та методичні рекомендації:

- Закон України «Про вищу освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст.2004), № 1556-VII від 01.07.2014 р.; із змінами, редакція від 25.07.2018 р.;
- Закон України «Про освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст. 380), № 2145-VIII від 05.09.2017 р.;
- Закон України «Про загальну середню освіту» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 28, ст. 230), № 651-XIV від 13.05.1999; із змінами, редакція від 28.09.2017 р.;
- Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (Постанова КМУ № 266 від 29.04.2015 р.; із змінами, редакція від 11.02.2017 р.);
- Про затвердження Переліку предметних спеціальностей спеціальності 014 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)», за якими здійснюється формування і розміщення державного замовлення та поєднання спеціальностей (предметних спеціальностей) в системі підготовки педагогічних кадрів (Наказ МОН України від 12.05.2016 за № 506; із змінами, редакція від 01.01.2018 р.);
- Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (Постанова Кабінету Міністрів України №1187 від 30.12.2015 р.; із змінами, редакція від 23.05.2018 р.);
- Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (Постанова Кабінету Міністрів України №347 від 10.05.2018 р.);
- Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010.– К. : Видавництво «Соцінформ», 2010 р.;
- Національна рамка кваліфікацій (Постанова Кабінету Міністрів України № 1341 від 23.11.2011 р.);
- Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти (Схвалено сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України, протокол №3 від 29.03.2016 р.);
- Примірний зразок освітньо-професійної програми для першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів (Лист МОН України № 1/9-239 від 28.04.2017 р.);
- Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації / авт.: В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / за ред. В.Г. Кременя. – К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с.
- Наказ МОН України «Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти» за №776 від 16.07.2018 р.

**Профіль освітньої програми зі спеціальності  
014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)**

<b>1 – Загальна інформація</b>	
<b>Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу</b>	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. Інститут біології, хімії та біоресурсів
<b>Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу</b>	Другий (магістерський) рівень. Магістр («Середня освіта. Біологія та здоров'я людини»). Вчитель біології та основ здоров'я.
<b>Офіційна назва освітньої програми</b>	Освітньо-професійна програма «Біологія та здоров'я людини» другого (магістерського) рівня зі спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
<b>Тип диплому та обсяг освітньої програми</b>	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1,5 роки
<b>Наявність акредитації</b>	
<b>Цикл/рівень програми</b>	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 8 рівень
<b>Передумови</b>	Наявність диплому бакалавра / ОКР спеціаліста
<b>Мова(и) викладання</b>	Українська
<b>Термін дії освітньої програми</b>	2018-2019 н.р.
<b>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</b>	<a href="http://ibhb.chnu.edu.ua/institut/profili-osvitnih-program">http://ibhb.chnu.edu.ua/institut/profili-osvitnih-program</a>
<b>2 – Мета освітньої програми</b>	
Поглиблена фундаментальна, спеціалізована та практична підготовка магістрів у галузі біології та основ здоров'я, формування та розвиток загальних і професійних компетентностей в галузі сучасної біологічної науки, дисциплін оздоровчого спрямування, педагогіки та методики вищої і середньої освіти, здатності до самостійної педагогічної діяльності в умовах закладів освіти різних типів із широким доступом до продовження навчання.	
<b>3 – Характеристика освітньої програми</b>	
<b>Предметна область (галузь знань, спеціальність)</b>	Біологія та здоров'я людини; галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка; спеціальність: 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями); предметна спеціальність: 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини).

<b>Орієнтація програми</b>	Освітньо-професійна, прикладна. Програма має наукову, теоретичну, професійну, прикладну та викладацьку складові. Передбачає підготовку до виконання функціональних обов'язків викладача закладу вищої освіти, вчителя біології, основ здоров'я, природознавства з креативним і критичним мисленням, здатного самостійно навчатися впродовж всього життя, адаптованого до умов закладів профільної загальної середньої освіти академічного і професійного спрямування, професійно-технічної освіти, післядипломної освіти, позашкільних закладів різних типів, форм власності та підпорядкування
<b>Основний фокус освітньої програми</b>	Вища освіта в галузі 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 014 «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» <i>Ключові слова:</i> освіта, магістр, викладач, вчитель, методика навчання біології, біологія, здоров'я людини.
<b>Особливості програми</b>	Багатопрофільна підготовка здобувачів вищої освіти в галузі знань 01 Освіта / Педагогіка. Програма виконується в активному дослідницькому середовищі. Підбір змісту програми відповідає наступним напрямкам: гуманізація, осучаснення і адаптація до нових умов та потреб полікультурного і поліетнічного середовища.
<b>4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</b>	
<b>Придатність до працевлаштування</b>	Заклади загальної середньої освіти <i>Види економічної діяльності (за КВЕД 009:2010):</i> 231 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів 2310 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів 2310.2 Інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів 232 Викладачі середніх навчальних закладів 2320 Викладачі середніх навчальних закладів 2320 Викладач професійно-технічного навчального закладу 2320 Вчитель загальноосвітнього навчального закладу 2320 Методист заочних шкіл і відділень

	<p>235 Інші професіонали в галузі навчання</p> <p>2351 Професіонали в галузі методів навчання</p> <p>2351 Викладач (методи навчання)</p> <p>2351.1 Наукові співробітники (методи навчання)</p> <p>2351.2 Вихователь-методист</p> <p>2351.2 Консультант з питань здорового способу життя</p> <p>2351.3 Інші професіонали в галузі навчання</p> <p>2359.2 Організатор позакласної та позашкільної виховної роботи з дітьми</p> <p>2359.2 Методист-валеолог</p> <p>2359.2 Педагог-валеолог</p>
<b>Подальше навчання</b>	<p>Можливість навчання за програмами: 9-го рівня НРК України, 3-го циклу FQ-EHEA та 9-го рівня EQF-LLL. Підвищення наукового рівня у аспірантурі та докторантурі у ЗВО і наукових установах України та за кордоном. Отримання післядипломної освіти на споріднених та інших спеціальностях, підвищення кваліфікації.</p>
<b>5 – Викладання та оцінювання</b>	
<b>Викладання та навчання</b>	<p>Студентоцентроване, особистісно-орієнтоване навчання, діяльнісне, самонавчання, ціннісне на основі компетентісного, системного, партисипативного, інтегративного підходів, з використанням пасивних (пояснювально-ілюстративних) і активних (проблемних, інтерактивних, проектних, інформаційно-комунікативних, контекстного навчання, технологія співпраці) освітніх технологій та проблемно-пошукового, дослідницького, частково-пошукового, інтерактивного і практичного методів навчання.</p>
<b>Оцінювання</b>	<p>Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за усі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності (поточний, підсумковий контроль); презентації, проектна робота, модульні контрольні роботи, тестування знань у середовищі Moodle, звіти про практику, заліки, усні та письмові екзамени, комплексні екзамени тощо.</p>
<b>6 – Програмні компетентності</b>	
<b>Інтегральна компетентність (ІК)</b>	<p><b>ІК.</b> Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми біологічних наук і їх викладання, що передбачає</p>



	<p>проведення досліджень й здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог до професійної, навчальної або дослідницької діяльності.</p>
<b>Загальні компетентності (ЗК)</b>	<p><b>ЗК 1. Здатність до навчання.</b> Здатність опрацьовувати інформаційні джерела та формувати власні, набувати спеціалізовані концептуальні знання на рівні новітніх досягнень науки, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті навчальної та навчально-методичної роботи.</p> <p><b>ЗК 2. Аналіз та синтез.</b> Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу інформації в галузі освітніх наук та біології і на межі предметних галузей.</p> <p><b>ЗК 3. Гнучкість мислення.</b> Здатність приймати рішення у непередбачуваних умовах, розуміти проблеми й задачі та використовувати потрібну інформацію й методологію для їх обґрунтованого вирішення.</p> <p><b>ЗК 4. Дослідницькі навички.</b> Здатність до самостійного опанування нових методів дослідження, впровадження дослідницької та інноваційної діяльності.</p> <p><b>ЗК 5. Інформаційні технології.</b> Здатність користуватися сучасними інформаційними технологіями та аналізувати інформацію в галузі біології та на межі предметних галузей.</p> <p><b>ЗК 6. Креативність.</b> Здатність генерувати нові ідеї.</p> <p><b>ЗК 7. Групова робота.</b> Здатність працювати в команді, оволодіння навичками міжособистісної взаємодії, здатність мотивувати людей та рухатися до визначеної мети.</p> <p><b>ЗК 8. Комунікація усна та письмова.</b> Здатність використовувати теоретичні знання та практичні навички застосування комунікативних технологій, ораторського мистецтва та риторичної комунікації для здійснення ділових комунікацій у професійній сфері.</p> <p><b>ЗК 9. Етичні установки.</b> Здатність діяти із дотриманням морально-етичних норм та інтелектуальної чесності.</p> <p><b>ЗК 10. Лідерські навички.</b> Здатність до ефективного спілкування із суб'єктами взаємодії та в колективі, діяти соціально відповідально та свідомо.</p>
<b>Фахові</b>	<b>ФК 1. Глибокі знання та розуміння.</b> Здатність до

<b>компетентності (ФК)</b>	<p>поглиблення теоретичних і практичних знань у галузі освітніх та біологічних наук і на межі предметних галузей.</p> <p><b>ФК 2. Навички оцінювання.</b> Здатність до розробки засобів діагностики рівня сформованості результатів навчальної діяльності, визначення процедур та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів середньої освіти.</p> <p><b>ФК 3. Моделювання.</b> Здатність до моделювання змісту навчання, форм і методів викладання навчальних курсів з урахуванням їх місця і ролі в загальній програмі підготовки слухачів, взаємозв'язку з іншими дисциплінами і майбутньою професійною діяльністю фахівців.</p> <p><b>ФК 4. Проектування.</b> Здатність до здійснення цілеспрямованої діяльності з проектування педагогічного процесу та окремих його складових відповідно до цілей, задач середньої освіти та розробки нормативної, організаційної й навчально-методичної документації.</p> <p><b>ФК 5. Інформаційні навички.</b> Здатність впроваджувати нові освітні програмні продукти, комп'ютерній технології та використовувати наявні, працювати з різними джерелами інформації.</p> <p><b>ФК 6. Комунікаційні навички.</b> Здатність створювати належний психологічний клімат в колективі; виявляти шляхи оптимізації управління навчально-виховним процесом та створювати умови для їх реалізації; формувати психологічну готовність учнів до виконання ними своїх обов'язків.</p> <p><b>ФК 7. Викладацькі навички.</b> Здатність застосовувати знання в освітній професійній діяльності з урахуванням новітніх досягнень педагогіки, психології та біології.</p> <p><b>ФК 8. Здатності до критики та оцінювання.</b> Здатність застосовувати методику аналізу навчально-виховної діяльності у ЗНЗ, проведення педагогічної діагностики та моніторингу якості освіти.</p> <p><b>ФК 9. Підвищення кваліфікації.</b> Здатність визначати рівень особистісного і професійного розвитку: вивчати діючі методи управління при вирішенні освітянських задач і виявляти можливості підвищення ефективності викладацької діяльності.</p> <p><b>ФК 10. Застосування знань на практиці.</b> Здатність здійснювати ефективну організацію навчально-</p>
----------------------------	--

	<p>виховного процесу у ЗНЗ на основі знань теорії й практики середньої освіти, моделювання діяльності фахівця; викладання у загально-освітніх навчальних закладах та закладах позашкільної освіти.</p> <p><b>ФК 11. Застосування спеціалізованих знань.</b> Здатність застосовувати елементи теоретичного й експериментального дослідження, сучасні методи та освітні технології в професійній діяльності для забезпечення якості навчально-виховного процесу з біології та здоров'я людини.</p> <p><b>ФК 12. Просвітницька діяльність.</b> Створення просвітницьких програм популяризації біологічної освіти, науки та екологічної культури і культури здоров'я.</p> <p><b>ФК 13. Популяризаційні навички.</b> Здатність використовувати теоретичні знання й практичні навички організації зв'язків з громадськістю та засобами масової інформації для вирішення завдань навчально-виховного процесу ЗНЗ.</p>
--	--

#### **7 – Програмні результати навчання**

<b>ПРН 1</b>	Вміти орієнтуватись в сучасному інформаційно-освітньому просторі та створювати особистісно-орієнтоване і розвивальне середовище для учнів
<b>ПРН 2</b>	Вміти конструювати зміст навчального матеріалу відповідно до цілей біологічної освіти на різних ступенях загальноосвітньої школи;
<b>ПРН 3</b>	Вміти моделювати різноманітні види навчальних занять (уроки різних типів, навчально-практичні заняття, лекції, семінари, дидактичні ігри, екскурсії, науково-дослідну роботу на пришкольній ділянці, в куточку живої природи тощо), самостійну роботу учнів
<b>ПРН 4</b>	Вміти здійснювати обґрунтований вибір технологій навчання та конструювати навчальне заняття відповідно до обраної технології;
<b>ПРН 5</b>	Вміти створювати та раціонально використовувати навчально-матеріальну базу кабінету біології, куточка живої природи, навчально-дослідної земельної ділянки та довілля;
<b>ПРН 6</b>	Вміти здійснювати моніторинг навчальної діяльності учнів та уміння управляти навчальним процесом на основі результатів зворотного зв'язку;
<b>ПРН 7</b>	Вміти аналізувати, узагальнювати та впроваджувати в практику сучасні педагогічні інновації та досвід кращих педагогів.
<b>ПРН 8</b>	Представляти результати наукової роботи з використанням сучасних технологій, вести дискусію
<b>ПРН 9</b>	Виконувати наукові та науково-методичні дослідження з проблем навчання зі спеціальності
<b>ПРН 10</b>	Вміти самостійно організовувати та контролювати особистісний та

	професійний розвиток, застосовуючи педагогічні знання щодо етапів розвитку особистості;
<b>ПРН 11</b>	Вміти використовувати конкретні технології, методики та форми професійного виховання, що не залежать від суті професійної діяльності працівника;
<b>ПРН 12</b>	Володіти навичками спілкування в професійно-педагогічній праці, що містять у собі перцепцію (сприйняття), інтеракцію (взаємовплив) і комунікацію (обмін інформацією) в різних системах професійної школи («педагог-учень», «педагог-батьки», «педагог-педагог», «педагог-адміністратор»);
<b>ПРН 13</b>	Вміти орієнтуватися в інформаційних джерелах, працювати з бібліотечними та архівними фондами щодо пошуку шляхів підвищення якості навчання та результативності виховання;
<b>ПРН 14</b>	Вміти використовувати інноваційні підходи для розв'язання конкретних педагогічних і біологічних завдань.
<b>ПРН 15</b>	Вміти розробляти проекти, сценарії тематичних вечорів, конкурсів, що сприяють формуванню здорового способу життя та екологічної культури учнів
<b>ПРН 16</b>	Організовувати еколого-розвивальне середовище: створювати кутки живої природи, шкільну навчальну дослідну ділянку, оформляти екологічну кімнату, лабораторію, екологічні стежини різних типів, міні-музеї природи, проводити озеленення школи і пришкільної території,
<b>ПРН 17</b>	Вміти планувати, організовувати і проводити спостереження, ставити досліди, проводити лабораторні та демонстраційні експерименти в шкільному курсі біології, здійснювати практичні заходи із збереження біорізноманіття, поєднувати теоретичний матеріал з практичними навичками;
<b>ПРН 18</b>	Вміти користуватися нормативно-правовими актами та нормативно-технічною документацією у сфері педагогічної та наукової діяльності
<b>ПРН 19</b>	Вміти цілеспрямовано спостерігати та аналізувати навчально-виховну роботу, яка проводиться вчителем та організовувати психолого-педагогічні спостереження за учнями.
<b>ПРН 20</b>	Вміти планувати роботу гуртків, клубів, учнівських наукових товариств і реалізувати їх в навчальному процесі, залучати школярів до позакласної та позаурочної форм організації навчання.
<b>ПРН 21</b>	Вміти застосовувати методи і засоби певних критеріїв оцінки умов і станів, що визначають здоровий спосіб життя людини; випробовувати методи індивідуально-типологічної діагностики здоров'я; відтворювати методики навчання основ здорового способу життя, формування культури здоров'я людини; проектувати й організовувати здоров'язбережувальне середовище.
<b>ПРН 22</b>	Вміти застосовувати знання з вікової фізіології та психології для організації педагогічної діяльності і особистісно-зорієнтованим

	спілкуванням із учнями різних вікових категорій; враховувати вікові особливості учнів у психолого-педагогічній роботі.
<b>ПРН 23</b>	Вміти вдосконалювати уявлення учнів про механізми фізіологічних процесів та підтримання гомеостазу на організменному, клітинному та молекулярному рівнях; володіти основними методами аналізу й оцінки фізіологічного стану живих систем.
<b>ПРН 24</b>	Вміти використовувати прийоми ефективного слухання, перцепції та психологічного впливу; розпізнавати вид, структуру, сферу та контролювати динаміку педагогічних конфліктів; ефективно розв'язувати міжособистісні, групові та міжгрупові конфлікти та запобігати їх виникненню.
<b>ПРН 25</b>	Вміти сприймати стандарти професійної етики, підпорядковувати працю колективу і свою власну інтересам суспільства, створювати творчу атмосферу в трудовому колективі, розрізняти види відповідальності за вчинки, співвідносити цілі діяльності з метою підвищення її безпеки та ефективності.
<b>ПРН 26</b>	Вміти використовувати комунікативні навички і технології, ініціювати запровадження методів комунікативного менеджменту в практику професійної діяльності; виявляти уважне ставлення до культурних, індивідуальних відмінностей при наданні освітніх послуг із метою уникнення дискримінації; знаходити компромісні рішення у процесі професійної діяльності.
<b>ПРН 27</b>	Вміти аналізувати різні фактори впливу на особистість, застосовувати на практиці знання закономірностей соціального виховання, соціалізації та соціальної адаптації, оцінювати девіантні ситуації; добирати оптимальні форми та методи соціально-педагогічної діяльності.

### **8 – Ресурсне забезпечення програми**

<b>Кадрове забезпечення</b>	Відповідає ліцензійним умовам. Проектна група: 2 доктори наук (1 – біологічних, 1 – педагогічних), 2 кандидати біологічних наук. До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та/або вченими званнями. Усі викладачі є штатними співробітниками Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Раз на п'ять років науково-педагогічні працівники проходять підвищення кваліфікації в т.ч. закордонні.
<b>Матеріально-технічне забезпечення</b>	Навчальні корпуси з аудиторіями і тематичними кабінетами обладнаними мультимедійним проекторами, інтерактивними дошками, комп'ютерні класи з доступом до мережі Інтернет, спеціалізовані обладнані навчальні та дослідницькі лабораторії кафедр, науковий гербарій CHER (об'єкт Національного надбання України), зоологічні колекції

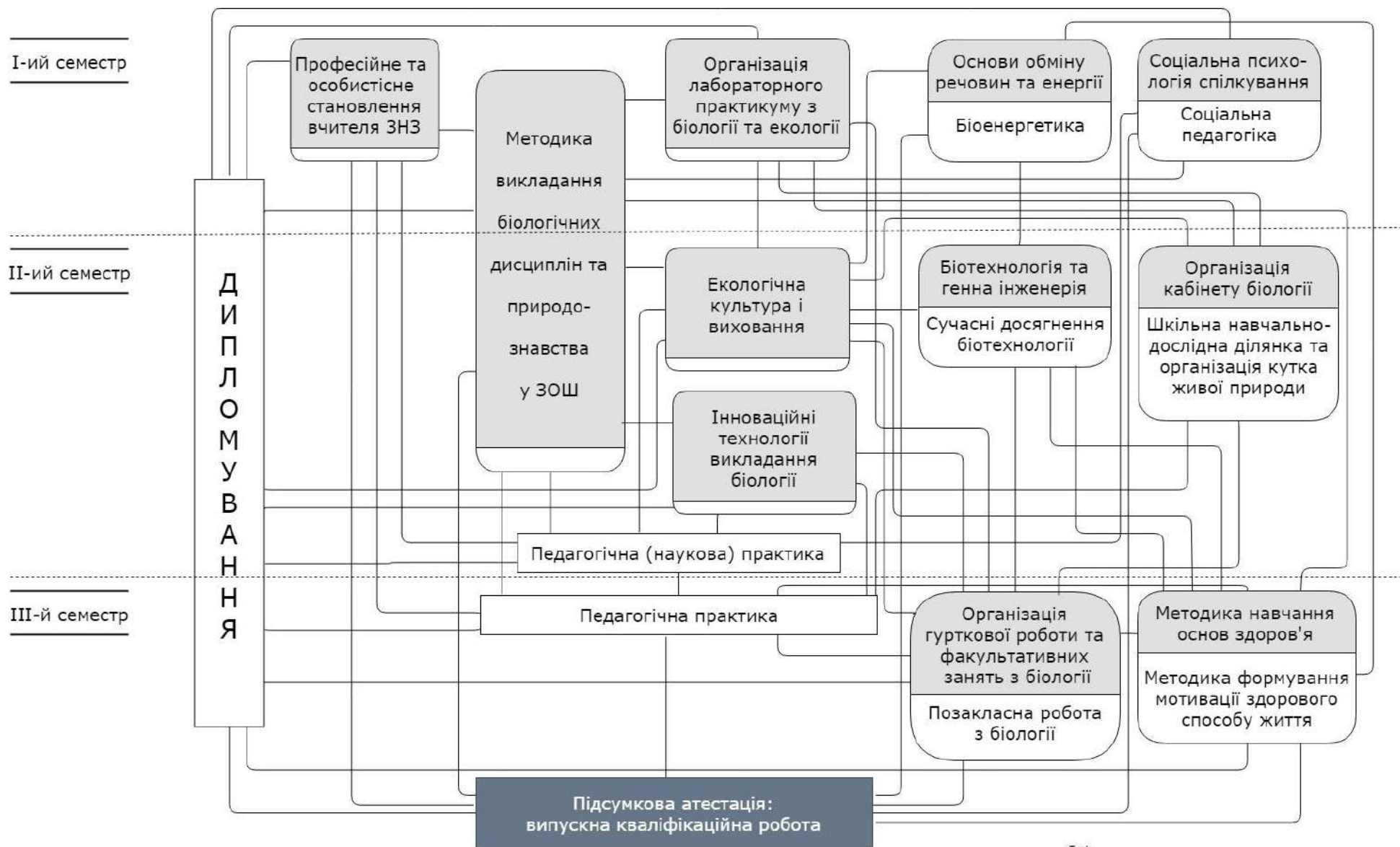
	(об'єкт Національного надбання України), ботанічний сад з оранжереями і дендрарієм (об'єкт Національного надбання України), віварій. Польові дослідження можуть проводитись на біобазах які розташовані в різних природних зонах.
<b>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</b>	Офіційні сайти ЧНУ імені Юрія Федьковича ( <a href="http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua">http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua</a> ), Інституту біології, хімії та біоресурсів ( <a href="http://ibhb.chnu.edu.ua/">http://ibhb.chnu.edu.ua/</a> ) містять інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти, освітні ресурси (матеріали навчально-методичного забезпечення). Вільний доступ до мережі Інтернет, фонди наукової бібліотеки, бібліотеки кафедр, робочі програми дисциплін і практик, навчально-методичні комплекси дисциплін (на платформі Moodle), силабуси.
<b>9 – Академічна мобільність</b>	
<b>Національна кредитна мобільність</b>	Здобувачі вищої освіти можуть реалізувати право на академічну мобільність у закладах вищої освіти та наукових установах України за відповідними угодами між ЧНУ та іншими ЗВО та з власної ініціативи на основі індивідуальних запрошень.
<b>Міжнародна кредитна мобільність</b>	Програми «Erasmus +», програма німецьких академічних обмінів DAAD, стипендіальна програма Fulbright тощо, а також індивідуальні запрошення з вищих навчальних закладів і наукових установ за межами України. Порядок організації програм академічної мобільності реалізовується відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»
<b>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</b>	Немає

## 2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

### 2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
<b><i>Цикл загальної підготовки</i></b>			
<b>Обов'язкові компоненти ОП</b>			
ЗПО 1	Методика викладання біологічних дисциплін та природознавства у ЗОШ	10,0	Іспит
ЗПО 2	Дипломовання	18,0	Залік
ЗПО 3	Професійне та особистісне становлення вчителя ЗНЗ	3,0	Залік
<b><i>Цикл професійної підготовки</i></b>			
<b>Обов'язкові компоненти ОП</b>			
ППО 1	Інноваційні технології викладання біології	5,0	Іспит
ППО 2	Екологічна культура та виховання	3,0	Залік
ППО 3	Організація лабораторного практикуму з біології та екології	7,0	Іспит
ППО 4	Педагогічна (наукова) практика	6,0	Захист
ППО 5	Педагогічна практика	12,0	Захист
ППО 6	Випускна кваліфікаційна робота	2,0	Захист
<b>Загальний обсяг обов'язкових компонент:</b>		<b>66,0</b>	
<b>Вибіркові компоненти ОП</b>			
ППВ 1	Організація гурткової роботи та факультативних занять з біології / Позакласна робота з біології	4,0	Залік
ППВ 2	Методика навчання основ здоров'я / Методика формування мотивації здорового способу життя	4,0	Залік
ППВ 3	Біотехнологія та генна інженерія / Сучасні досягнення біотехнології	4,0	Іспит
ППВ 4	Основи обміну речовин та енергії / Біоенергетика	4,0	Іспит
ППВ 5	Соціальна психологія спілкування / Соціальна педагогіка	3,0	Залік
ППВ 6	Організація кабінету біології / Шкільна навчальна дослідна ділянка та організація кутка живої природи	5,0	Залік
<b>Загальний обсяг вибірових компонент:</b>		<b>24,0</b>	
<b>ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ</b>		<b>90,0</b>	

## 2.2. Структурно-логічна схема ОП зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)





### **3. Форма атестації здобувачів вищої освіти**

Атестація випускників освітньої програми проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи або комплексного кваліфікаційного іспиту з біології та методики викладання біологічних дисциплін і основ здоров'я (за вибором студента). Кваліфікаційний іспит має на меті встановлення освітньої та професійної кваліфікації і повинен передбачати оцінювання результатів навчання з усіх фахових дисциплін визначених ОП та проводиться у формі комп'ютерного тестування та вирішення практичної задачі з методики викладання біологічних дисциплін. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Атестація завершується присвоєнням студенту ступеня магістра та кваліфікації. Вчитель біології та основ здоров'я з видачею документу встановленого зразка.



**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)  
відповідним компонентам освітньої програми**

Програмні результати навчання Компоненти освітньої програми	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 16	ПРН 17	ПРН 18	ПРН 19	ПРН 20	ПРН 21	ПРН 22	ПРН 23	ПРН 24	ПРН 25	ПРН 26	ПРН 27
ЗПО 1	+	+	+	+	+	+	+			+			+		+					+		+				+	
ЗПО 2			+		+		+	+	+				+				+			+	+	+					
ЗПО 3	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+					+	+				+	+	+	+
ППО 1	+	+	+	+			+	+	+			+	+	+	+							+					
ППО 2			+		+		+	+			+	+	+		+	+	+	+		+							
ППО 3	+	+	+		+		+		+				+		+	+	+	+				+					
ППО 4	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+		+	+	+	+	+	+	+		+					
ППО 5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+
ППО 6		+	+		+		+	+	+			+	+		+	+	+	+	+		+	+					
ППВ 1	+	+	+		+		+		+				+		+	+	+	+		+		+					
ППВ 2	+	+	+		+	+	+				+		+		+		+	+		+	+	+	+				
ППВ 3			+				+						+			+	+	+			+		+				
ППВ 4	+	+	+	+			+						+			+	+			+	+		+				
ППВ 5	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+					+	+		+	+		+	+	+	+
ППВ 6	+	+	+		+		+						+			+	+	+		+							+

